

1945 m. spalio mėn. 20 d.

Baigiamas Amerikos angliakasių streikas. Ateinanti pirmadieni baigsis Amerikoje angliakasių streikas. Streikas buvo apėmęs 1000 anglies kasyklų. Angliakasių streikavo per 200.000. Uosto darbininkų streike jaučiamas taip pat atoslūgis.

Amerika duoda paskola Sov. Sąjungai, Olandijai ir Kinijai. J. A. V. duoda Sov. Sąjungai ~~400.000.000~~ 400.000.000 dolerių kreditu tiekiamas pagal skolinimo ir nuomos įstatymą apmokėti. Kreditas duodamas 30-ciai metų su 2 3/8%. Kreditas suteikia taip pat Kinijai ir Olandijai.

Atrasta NSDAP kartoteka. Amerikiečių srityje atrasta NDSAP kartoteka. Ji apima 8 milijonus pavardžių. Be to, rasta dar du milijonai pavardžių, kurie prasišė priimami į NDSAP, bet ~~su~~ nebuvo priimti.

Svarbiausių karo nusikaltelių tribunolo pirmasis viešasis posėdis. Treciaadieni Berlyne įvyko pirmasis viešasis tribunolo posėdis svarbiausiems karo nusikalteliams teisti. Posėdžiui pirmininkavo sovietų atstovas gen. maj. Nikicenko. Posėdžio metu tribunolui išteiktas kaltinamasis aktas trijomis kalbomis. Kaltinamasis aktas turi apie 5.000 žodžių. Jis susideda iš 4 svarbiausių punktų: 1) nusikaltimai planuojant, vadovaujant ar vykdant taikos ardymą ir puolamo karo ruosimą, 2) nusikaltimai pradedant ir vedant puolamąjį karą prieš visa eilę valstybių, sulaužant eilę tarptautinių susitarimų, 3) karo nusikaltimai: žydų, lenkų ir kitų tautų naikinimas, išvezimas darbanams, pavergimas ir t. t. 4) nusikaltimai žmoniskumui užimtuose krastuose, Vokietijoje ir juroje, koncentracijos stovyklose ir t. t. NDSAP politinių vadų korpus, reichs vyriausybė, SS, SA, Gestapo, generalinis stabas ir OKW laikomas kaltinamajame akte nusikaltelių organizacijomis bei institucijomis, o jų nariai - nusikalteliais. Kaltinamajame akte išvardinami visi bendrai nusikaltimai ir visi atskiri kaltinamųjų asmeniniai nusikaltimai. Ketvirtadieni buvo išteikti kaltinamieji aktai vokiečių kalba Räderiui ir Fritschei, kurie yra sovietų žinioje, o vakar visiems 21 kitiems Nürnbergo. Hitlerio pavaduotojas Bormannas dar nesuimtas ir jeigu iki teismo nebus suimtas, bus teisiamas už akių. Iš viso abejojama, ar jis gyvas. Kaltinamiesiems pranešta, kad teismas prasidės už 30 dienų ir kad jie turi teisę susirasti gyneją. Visiems kaltinamiesiems išteikti vokiečių advokatu sarasai, iš kurių jie gali pasirinkti gyneją. Jeigu norimas gynejas, yra belaisvių stovykloje ar kalejime, tai jis proceso laikui paleidžiamas ir gali imtis ginti. Gali gintis ir patys kaltinamieji be gynejo. Kuriam nors negalint susirasti gynejo, teismas paskirs patį gyneją, jeigu kaltinamasis to pageidaus. Tribunolui pirmininkaus Anglijos atstovas. Be to, teisejais bus Amerikos, Prancūzijos ir sov. sąj. gos po viena teisėja ir po viena pavaduotoja. Pirmininko pavaduotoju bus Anglijos antrasis atstovas-pavaduotojas.

Hess'as simuliuoja. Gydytojai patikrina Hess'a konstatavo, kad jis atminties nėra nustojęs; o tik simuliuoja.

Kiel'vyje atidarytas universitetas. Kiel'yje jau atidarytas universitetas. Jis veikia trijuose laivuose, kuriuose vyksta paskaitos ir kartu gyvena studentai ir profesoriai.

Halifakso priėmė Byrnes. Anglijos pasiuntini Vasingtone Halifakso trečiadieni priėmė Amerikos užs. reik. min. Byrnes. Tai jau antras Halifax'o vizitas po nepavykusios užs. reik. ministerių konferencijos Londone. Sis Halifax'o vizitas, pagal Londono informuotus slunksnius, turis ryši su Sovietų Sąjungos pasiuntinio Vasingtone Gromyko staigiu atvykimu iš Londono į Vasingtoną ir, nepraėjus nei 24 valandoms, dar staigesniu išvykimu į Maskvą.

Newyorko uosto darbininkai nutraukė streiką. Ketvirtadieni Newyorko uosto darbininkai grįžo į darbą. Streiko metu uoste stovėjo nekraunamu 400 laivų. Į darbą grįžo 35.000 darbininkų.

Truman'as apie Trijų Didžiųjų susitikimą. Ketvirtadieni spaudos konferencijoje prez. Truman'as paklaustas apie Trijų susitikimą, pareis, kad susitikti dar nenumatoma. Toliau jis pridūrė, kad šiuo metu vyksta susirasinėjimas suinteresuotųjų galybių, atsidariusiam mirties taskui Londono konferencijoje nugalėti. Kol kas jokių rezultatų nepasiekta.

Uždarytas vokiečių universitetas Prahoje. Prezidento Beneso įsakymu uždarytas vokiečių universitetas ir aukštoji technikos mokykla Prahoje ir aukštoji technikos mokykla Brne. Visas turtas konfiskuotas. Uždarymas galioja nuo 1939. XI. 14. t. y. nuo to laiko, kai vokiečiai uždarė ceku universitetą.

Lenkija nori sąjungos su Prancūzija. Lenkijos užs. reik. ministras Vasingtone pareis, kad Lenkija nori atnaujinti su Prancūzija sąjungą tokia pat, kaip

11 socialistu ir kit.

Apie priemones, taikomas DP asmenims Vokietijoje, Amerikos Raud. Kryžiaus atstovas igaliotas siam tikslui, rado jas patenkinamas. Numatyta 9 milijardų Amerikos paskola Anglijai opozicijos senate buvo sumazinta tarp 4-3 milijardų. Galutinai dar nėra nustatyta. Dr. Rennerio Austrijos vyriausybės pripažinimas yra pirmas žingsnis atstatyti Austrijos nepriklausomybei. Ant ras svarbus žingsnis būtų atstatymas ukinio ir pramonės gyvenimo. Austrija norinti tureti stiprius ukinius santykius su sąjungininkais. Parama iš UNRRA tebera labai reikalinga. Austrija darysianti žygių, kad būtų priimta į Jungtinių Tautų Sąjungą. Berlyne Zellenderfo dalies buv. burmistras Bachmann dar rusų pastatytas užvakar trečia karta stojo prieš britų teisimą. Kaltinamas dėl plesikavimo. Tam tikslui buvo sudares policijos adalini. Rusų karininkai, nors nebuvo teisimo kviešti, Bachmann'ą gyne. Teismas pratestas dar dviem dienom. Anglu kariuomenės pareigūnai nuskandino Skagerake giliausioje vietoje daug vokiečių cheminių sviedinių.

Vilniaus žinio. Vidaus. Kaune jau rėšiamasi rinkimams. Bibliotekos paleido spec. literatūra. NAGRINEJAMA Stalino konstitucija. Komunistų partija paleido suki, kad neliktu nei vieno mano be agitatoriaus. Komjaunimo atstovai ivairiose Tarybų Lietuvos vietose laiko paskaitas. Klaipėdos komjaunimo atstovas Petras Kirvitas pareis, kad Lietuvos priespaudos laikais (atseit Nepriklausomybės laikais) gimnazijas lankyti galėjo tik dvarininkų ir buvusių vaikų. Kadangi buvo jis buvo neturtinge valstiečio sunus, gimnazijos lankyti negalėjo. Į Vilnių atgabenta 10 vagonų su medikamentais. Apie 70.000 mežginių, 3.000 lovų, 10.000 tonų vatos. Medikamentai yra iš Tarybines Federatyvines Socialist. Rusijos ir Vid. Azijos tarybinių valstybių. Iš Tyrolie per Berlyną grize su 800 tremtinių vienas Kaune žydas. Jis dirba liaudžiai kasdien 10-12 val. Visos masinės veikia puikiai. Nors nėra specialistas, isivede į savo dirbtuvę elektra. Kaune veikia Liaudies Universitetas. Yra politinės, bendros, masininkų ir kiti skyriai. Mekomasi rusų, angli, prancūzų ir vokiečių kalbų. Iš viso kraste jaunimas tiesiog verzte verziąsi į Liaudies Universitetą. Kaune ivyko miskininkų suvaziavimas. Dalyvavo misiku pramonės liaudies komisaras Penomariovas. Uzsienio. Mongolijos liaudies respublikos balsavime visi pasisake už nepriklausomą Mongoliją. Jugoslavijoje užvakar svente islaisvinimo metines. Raud. Armijos islaisvintojai ir Jugoslavijos armijos zuvusieji buvo pagerbti patrankų suviais. Gatveje buvo teki transparentai: "Tegyvuoja amžina sąjunga su Rusija". Vengrijos moterų atstovės lankėsi pas Veresilovą ir pareis, kad padėka dėl Vengrų belaisvių grazinimo tėvynen Vengrijos, moterų ir vaikų vardu. Ta proga buvo iteikti du albumai: vienas Stalinui, kitas asmeniškai Veresilovui.

Lenkų prezidentas apie rinkimų kontrole. Lenkijos prezidentas Beirut'as pareis, kad busimiesiems Lenkijos rinkimams nėra reikalinga jokia sąjungininkų kontrole, dabartine Lenkijos vyriausybe yra pati pakankamai pribrendusi ir gali praveisti teisėtus rinkimus ir be kontroles.

Vengrijoje rinkimai ateinanti pavasari. Amerikos radijas praneša, kad Vengrijos rinkimai ivyks tik ateinančiu metu gegužės mėnesi.

Glebojami vaikai be tėvų. Londone radijas praneša, kad vaikams be tėvų amerikiečių zonoje isteigiamos trys specialios stovyklos. Taip pat imama si priemonių suvesti atskirtus vaikus su jų tėvais ar giminėmis.

Churchill'is apie demobilizaciją. Opozicijos vadas Churchill'is vakar smarkiai puele vyriausybę dėl demobilizacijos. Jis pareis, kad iki 1946 pabaigos turetu likti tik 1,5 milijono karių brūtu armijoje, neiskaitant 2 milijono atliekanciu butina tarnyba. Tuo tarpu pagal vyriausybės planą 1946 m. pabaigoje dar bus 3½ milijono karių armijoje. Tai esąs didelis smugis taikos produkcijai, nes per du milijonus darbininkų negalės isijungti į darbą. Darbe ministeris, kuris atstovavo vyriausybei, pareis, kad sitekia Churchill'io kalba yra neatsakinga ir klaidinanti.

Amerika siūlo bendrą kontrole satelitinėms valstybėms. Vakara užs. reik. min-jos kalbėtojas pareis, kad Amerika pasiūle D. Britanijai ir Sov. Sąj. satelitinėms Vokietijos valstybės kontroliuoti bendrai ir politiniu ir ukininiu atžvilgiu. Kartu Amerika praneša, abiem vyriausybėms, kad ji jau pasirengus pradėti derybas su Vengrija bendros ukines sutarties sudarimo su visais trimis is karte.

Amerika dar neužmegs diplomatinio santykiu su Austrija. Amerikos užs. reik. m-ja praneša, kad Renner'io vyriausybės pripažinimas dar nereiskia normaliu diplomatinio santykiu užmezgime ir pasikeitimo diplomatiniais atstovais. Amerika iki rinkimų neužmegs normaliu santykiu ir nepasikeis diplomatiniais atstovais. Sovietų Sąjunga jau pasiūle per Konevą užmegsti diplomatinis santykius su Austrija ir paskirti diplomatinis atstovais. D. Britanija ir Prancūzija dar nepasikeis.